

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreu Șaguna
APARE SAPTAMANAL

Abonamentul:
Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.

Articole și corespondențe
se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor
un șir peti 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile
se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

La încheierea de an școlar

Asaltul dat școalelor secundare, în anii de după război, începe a slăbi. La prima ochire, cauza acestei slăbiri o găsim în reducerea numărului școalelor secundare și în criza economică ce bântuie de câțiva ani încoace.

Cercetând mai deaproape cauzele micșorării efectivelor școlare, vom afla că, alături de scăderile acestora, a scăzut și avântul sufletec pentru școală al celor ce își văd copiii, după trudnică muncă și după taxe peste taxe, — cu o diplomă care, în moravurile actuale, nu mai reprezintă *cheea* ce deschide imediat ușa unei cariere pentru câștigarea pâinii.

De aici, în deosebi, provine descurajarea lumii rurale și orășenești, când e vorba de școală. Preoțimea și învățătorimea, tagme puțin luate în seamă la buget, dar totuși considerate ca stâlpi ai satelor, pe care, așa se spune, se razimă «talpa țării», nu încetează să scormonească fricilele de aur dintre holovani de peatră, și să culeagă elementele bune, dar nu prea bănoase dela țară, încurajându-le pașii sovăelnici spre porțile școalelor.

Din clipa când numai copiii părinților bănoși și cu poziție în societate se vor învrednici de lumina superioară a cărții, statul va fi nevoit să-și recruteze slujbașii în mare parte din elemente scoase ca prin urechile acului, cu intervenții și protecții cunoscute.

Nu este cu dreptate, nici cu înțelepciune, când elementelor rurale li se pun în cale, spre școalele secundare și superioare, tot mai sporite și variate piedeci.

Nu cred conducătorii învățământului că s'a mers prea departe atât cu asprele criterii de examinare, cât și cu *taxele școlare exagerate și cu comisiunile de examinare costisitoare?*

De ce b. o. se cere examen de admitere în clasa I secundară (cu taxă de 80 Lei de fiecare elev), când elevul a dat un examen și are *certificatul său în regulă?* De ce un nou examen pentru admitere în clasa a 5 de liceu (cu taxă de 150 lei de tot elevul), când și aici școlarul *are certificatul clasei precedente?*

De ce nu sânt valabile certificatele elevilor și pentru clasa următoare, fără a-i mai supune la examen și la — *taxă?*

Pentru bacalaureat s'a «scăzut» taxa la suma de 1200 lei de elev,

— dar și cifra aceasta rămâne sarcină grea pentru părinți, când mai ales știu că prea onoratele comisii de examinare au incasat 4—5 milioane lei la un singur bacalaureat.

În fruntea învățământului public stă bărbatul, care poartă în inimă grija școlii ce-și închide acum la fine de an porțile. Il rugăm cu tot dinadinsul, să ia sub grija părintească prezentul și viitorul școlii românești și al tinerilor noștri elevi și studenți, ca vremile ce vin să înzestreze țara cu bărbății cari ne trebuie în diferitele categorii de slujbe.

Vrem ca școala, redeschisă în Septembrie, să fie a credinței, a culturii, a cinstei și a progresului românesc.

Pr. A. Marcovici.

Prea Sfințitul Arhiepiscopul VASILE vicarul Arhiepiscopiei noastre în continuarea vizitei canonice

Pentru îndeplinirea delegației primite dela I. P. S. Sa Arhiepiscopul și Mitropolitul nostru Nicolae, P. S. Arhiepiscopul Vasile în 13 Iunie a plecat din nou în protopresbiteratul Mediașului, pentru inspectarea parohiilor rămase necercetate.

În această zi la ora 8, sosind în parohia Buzd, a fost primit de autoritatea comunală, de preotul evanghelic luteran cu întreg presbiteratul acestei biserici, cu fanfara săsească și de corpul didactic al școlii de stat cu toți elevii.

Străzile satului au fost frumos împodobite cu verdeață și covoare. Credincioșii înșirați pe două rânduri au întâmpinat pe P. S. Arhiepiscopul în fața bisericii.

În biserica din Buzd P. S. a vorbit credincioșilor, talmăcind cuvintele: „Mulțumim lui Dumnezeu Tatăl, care ne-a chemat să fim părtași la moștenirea sfinților în împărăția luminii și care ne-a izbăvit din stăpânirea întunecului și ne-a adus în împărăția iubirii Său Fiu”. (Coloseni I, 12—13).

Cuvintele înțelepte, rostite cu căldură sufletească pe înțelesul tuturor, au învirot sufletele credincioșilor și adeseori se auzeau, în șoaptă, exclamațiile lor de satisfacție.

În parohia Bratei a sosit la ora 11, fiind primit și aci cu același entuziasm de

credincioși, autorități și reprezentanții confesiunilor. P. S. Sa a vorbit despre datoria credincioșilor de-a trăi în iubirea lui Dumnezeu și de-a se îndrepta către răbdarea lui Hristos (II Tes. 3, 5). Au fost cuvinte potrivite pentru starea sufletească a credincioșilor din această parohie.

În aceeași zi seara a săvârșit vecernia în biserica din Ațel. Și aci cu evlavie cu-cernică au ascultat credincioșii cuvântul arhieresc: „Eu sânt învierea și viața, celce crede în Mine, chiar de va muri, va trăi și tot celce trăiește și crede în Mine, nu va muri în veac. Crezi aceasta?” (Ioan 11, 26). Poporul din această parohie este evlavios, credincios și cu mult interes și dragoste față de biserică. —

În 14 Iunie credincioșii din parohia Richișul au primit și ei, cu bucurie, înalta vizită a Arhiepiscopului. Femeile și copiii aruncau flori în calea P. S. Sale. Biserică nouă, lipsită însă de păstorul și de podoabele interioare.

P. S. le-a vorbit despre Isus Hristos, lumina lumii, pe care avându-l fiecare credincios în inima sa, va spori în cele bune umblând numai pe calea adevărului.

Vecernia a săvârșit-o în Nemșa, unde avem o bisericuță mică cu 40 familii ortodoxe, dar deși puțini la număr, sunt cu multă dragoste față de biserică lor stră-

moșească. Aci ca și în Richișul și alte parohii P. S. a stat de vorbă cu membrii consiliului îndemnându-i să fie cu toată grija pentru sânta biserică, chivernisind bine averea ei și înzestrându-o cu cele necesare.

Parohia Moșna a fost cea din urmă cercetată de Arhiepiscopul Vasile, care a binecuvântat pe credincioși în numele I. P. S. Sale și vorbindu-le despre binefacerile sf. noastre biserici pe care le revărsă asupra credincioșilor ei mai ales prin sfințele taine. Aci preotul tinăr desvoaltă o frumoasă activitate pastorală mai ales în legătură cu Oastea Domnului.

În ziua de 15 Iunie a. c. toți preoții din acest protopresbiterat au fost convoacați la o conferință preoțească.

După săvârșirea rugăciunii de mulțumită în biserica cea veche din Mediaș, preoții se adună în școala primară din loc. Directorul acestei școale salută prin cuvinte calde pe P. S. Arhiepiscopul Vasile, fiind asistat de întreg corpul didactic și elevi în ținută de sărbătoare adunați și pentru examen.

P. S. Sa deschizând conferința mulțumește lui Dumnezeu că i-a ajutat să ducă la bun sfârșit dorința I. P. S. Mitropolit Nicolae de-a inspecta toate parohiile acestui protopresbiterat, apoi mulțumește preoților pentru primirea de care a avut parte în parohii. Constată cu bucurie că fondul sufletec al credincioșilor a rămas curat și nepătat față de toate curentele subversive care au trecut peste ei. Pe acest fond sufletec se poate clădi traic și cu mult folos. Trebuie însă cultivați în lumina sfântă a evangheliei Domnului nostru Isus Hristos, pentru a nu-i lăsa să-i cotopească buriana otrăvitoare a curentelor distructive. Preotul trebuie să fie mereu la post de veghere pentru a observa toate primejdii ce se ivesc și a le para cu vigoare și înțelepciune. Face apel la preoți ca să țină între credincioși mereu aprinsă flacăra credinței și să-i țină în strânsă legătură cu biserica lui Hristos mântuitoare de suflete.

Cu acestea trece la constatări făcute în singuraticile parohii. Cu anticipație spune că este convins că unele din neajunsurile constatate în legătură cu sfințele biserici sânt o moștenire a unui trecut măster, care a apăsât greu asupra noastră. Astăzi însă acest trecut nu mai trebuie invocată pentru justificarea acestora, ci fiece care trebuie să-și dea silința a șterge cât mai în grabă urmele neplăcute lăsate de el.

Amintește apoi de cele constatate cu referire la sfințele biserici, antimise, odoare, potire, cimitire. Despre activitatea pastorală, culturală și socială a preoților. În legătură cu fiecare chestiune arată calea pe care mergând se va putea ajunge la rezultate multămitoare. Neajunsurile și lipsurile

* FOIȘOARA *

Cuvântare de ziua sfintei Treimi

(Sfârșit)

Lumii noastre i s'a dat să vadă, în anul acesta, așa izbucniri ale stricăciunii, încât începe a se îngrozi de inși roadele ei. De aceea s'au și auzit glasuri care cer o înțepire a lucrului Bisericii și o fac răspunzătoare pentru relele care se ivesc în mijlocul nostru.

Acum deci ar fi prilejul să strigăm: Aha! vă îngroziți de roadele voastre? Și sântem noi vinovați pentru otrava adusă de voi?

Mai întâi, deci, vedeți-vă păcatele voastre și mărturisiiți că n'ați fost în stare să duceți lumea. Ați crezut să întemeiați voi o nouă gospodărie a lumii, în care să

nu se mai audă numele lui Dumnezeu. În vara trecută, un grăitor în numele poporului, în foaia *Drumul Nou*, care merge la sate și vrea să învețe pe sătean o mai bună gospodărie, se fericea că săteanul nostru nu mai ține Duminică și că iese la țară să vadă de semănături. El prețuia aceasta ca hărnicie a țaranului, nu ca stricare a sufletului lui, cum și este. Căci dacă săteanul nu mai are o zi a sufletului, în care să se chibzuiască peste ispitele trupului, zădarnică îi va fi toată hărnicia. Va scoate roada țarinii, pentruca s'o dea în mâna crășmarului.

Acest singur fapt dovedește halul în care am ajuns, cum se găsec între noi oameni care vor să zidească fără Dumnezeu, cred că lucrul omului poate merge strună, fără ca să zidească alătura și puterea lui Dumnezeu.

După ce însă astfel de gânduri și apucături au dăinuit între noi până în vremea de față, mai măgulindu-se omul cu gândul că țara poate merge pe calea

aceasta, iată că au venit fapte care să deschidă și ochii orbilor.

Țara nu merge numai cu lucru omenesc. Dacă-l facem pe om să se închine numai lui, să-și slăvească numai lucrul lui, vom ajunge acolo că altul va spune: Da de ce să mă supun altuia ca mine? În adevăr, dacă îndrumările pe care le dăm omului nu au o pecete de sus, ele nu au cinstea și țaria ca omul să le prețuiască după temeiul lor și să se închine lor.

Insuși sufletul omenesc cere ca înaintea lui să mijească puteri cu care nu ne putem juca, măreții care să ne subjuge prin minunția lor. Cu măsuri răsărite din gândirea omului și date celorlalți ca vrednici la care să te închini, nu se poate ajunge la un temei sănătos.

Omul nu se poate închina omului. S'a închinat el la pietre și la lemne, la năluciri și dobitoace, dar acuma a ajuns la atâta luminare că nu se mai închină la acestea, nu se poate închina nici altui om

ca și dânsul. Fie acela om înțelept și învățat, dar nu poate porunci cerului și pământului, nu te poate lua de mână și a te trece peste pragul veșniciei.

De aceea, dacă între noi s'a pornit o asemenea gospodărie a vieții noastre, ca să cârmuim viața omului numai prin singurele noastre puteri, încercăm acum singuri ce mare greșală este a căuta să zidim calea sufletului numai prin puterile noastre.

Tot cartea Psalmilor este cea care ne spune că dacă omul caută să se scuture de cârmuirea lui Dumnezeu și să umble de capul lui, va lucra tot în paguba și spre ruina lui. Căci cetim acolo: *Domnul celce șade în ceruri va râde de dânsii. Ca vasele olarului îi vei zdrobi pe dânsii.* (Ps. 12, 3—7).

Dumnezeu nu scotește totdeauna de folos să toarne foc din cer ca peste Sodoma și Gomora. Oamenii însă sânt pedepsiți prin faptele lor. Asta este tot pedeapsă dela Dumnezeu, că oamenii sânt izbiți prin

constatate — spune Prea Sfințitul — nu le-am relevat ca o mustrare pentru nimeni din cei de față, ci ca un îndemn pentru fiecare de a se ridica la nivelul cerințelor din zilele de azi. Timpuri grele reclamă eforturi mai mari, și sânt convins că fiecare din Sfințile voastre veți ști să le faceți. Binecuvintează pe preoți în numele I. P. S. Mitropolit și roagă pe bunul Dumnezeu să-i întărească în toate căile lor cele bune.

Părintele protopop I. Crăciun mulțumește P. S. Sale de sfaturile înțelepte și bune de care s'au împărtășit și promite că le vor urma cu toată convingerea și tăria de care s'au învrednicit din grația Mântuitorului Isus Hristos. —

De încheiere țin să amintesc de deosebitul interes ce l-a manifestat față de P. S. Sa dl deputat eparhial Dr. Il. Holom, însoțindu-l în mai multe parohii și găzduindu-l împreună cu însoțitorii săi în ziua 13 Iunie.

Incheiere solemnă de an școlar

Solemnitatea închiderii anului școlar 1933/34, la Academia teologică „Andreiană” din Sibiu, s'a ținut Duminică, în 17 Iunie c. la ora 11 în Aula Academiei, după ce s'a săvârșit sfânta Liturghie și rugăciunea de mulțumire în biserica noastră catedrală.

La solemnitate asistă I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului, P. S. Sa Arhiepiscopul Vicar Vasile, membrii Consiliului arhiepiscopesc și un mare număr de intelectuali localnici.

După o mișcătoare cântare religioasă, executată de corul Academiei, condus de Pr. N. Topolog, a urmat cuvântarea caldă și luminoasă, rostită de Rectorul Academiei teologice, N. Colan, tălmăcind încheierea unui nou an de muncă în ogorul duhovnicesc, în care lucrează corpul profesoral și studențimea Academiei noastre „Andreiane”.

În firul cuvântării sale, vorbitorul comemorează, în câteva caracteristice trăsături, viața și activitatea foștilor profesori ai instituției „Andreiane”, Nicolae Cristea și Zaharie Boiu, dela a căror naștere se împlinesc acum o sută de ani.

Terminând, cu sănătoasă îndemnuri adresate tinerimii școlare, gândul cuvântătorului se îndreaptă spre îndurătorul Părinte ceresc, cu mulțumiri pentru ajutorul dat și în anul acesta celor ce au muncit în această școală de luminare a minții și de nobilitare a inimii.

Mulțumește apoi I. P. Sfințitului Mitropolit și Prea Ven. Căsușii arhiepiscopesc, pentru părintească grijă și buna îndrumare dată cu dragă inimă așezământului „Andreian”.

Mulțumind tuturor celorce prin prezența lor au onorat solemnitatea

acestei zile, declară închis anul academic 1933/34.

I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, în vorbirea ținută la această ocazie, amintește cât de mult se simte legat sufletește de institutul unde și-a început activitatea profesorală, de institutul care are, în creșterea tineretului, a viitorilor noștri preoți, o chemare atât de frumoasă și de hotărâtoare. Foștilor profesori ai acestui institut, Nicolae Cristea și Zaharie Boiu, — spune I. P. Sa, — li se va dedica, în toamna acestui an, o zi anume, în care sufletele lor alese și pilduitoare vor fi caracterizate după cuviință și merit.

Înaltul chiriarh mulțumește rectorului și corpului profesoral pentru sădirea bunelor învățături în sufletele celor veniți la această școală, cărora le împărtășește binecuvântarea Sa ca tinerii, urmându-și mai departe studiile, să ajungă la timpul său harnici și conștiincioși păstori ai fiilor bisericii noastre dreptmăritoare.

Cântece impresionante corale au înălțat și mai mult atmosfera sărbătorească a zilei.

Societățile de patronaj la penitenciare

— Insemnătatea și scopul lor —

Din inițiativa laudabilă a Direcțiunii generale a penitenciarelor și institutelor de prevenție, în colaborare cu Direcțiunea penitenciarului respectiv deoparte, iar pe de altă parte cu binevoitorul concurs al multor oameni de inimă, s'a născut Societatea de patronaj la penitenciar.

Ea are, evident, o importanță covârșitoare în supravegherea și îngrijirea deținuților din penitenciar.

E semnul, la baza căruia stă trează și neclintită conștiința umană, pe care se sprijină întreaga civilizație a lumii. Scopul acestei societăți e îndreptarea sufletelor rătăcite și căzute în păcatul greu, cu voie ori fără de voie.

Asupra acestor nenorociți și desmoșteniți ai soartei, Societatea de patronaj își întinde aripile protectoare, de a opri pe individ din calea drumului rău ce-a apucat. Și face eforturi eroice pentru aducerea sufletului lui, pe drumul drept ce duce la Dumnezeu, Creatorul nostru.

Avem cu toții sfânta datorie de-a strânge rândurile împrejurul acestei societăți de bine, a-i da tot concursul, ca să-și poată exercita cât mai bine marea sa operă caritabilă.

E lesne de gândit, ce se poate întâmpla cu individul care a stat o vreme la penitenciar, unde și-a executat o pedeapsă oarecare. Sosindu-i ziua liberării, i se dă drumul Unde se duce? Ce îmbracă? Și mai cu seamă: ce mănâncă? Stomacul e cel mai hain și mare dușman al omului. El nu păsește, nu e îngăduitor, nu cunoaște limită, cere și trebuie

satisfăcut. Altfel, face din omul blând și pașnic cea mai mare fiară de pradă, devine foarte repede cea mai grozavă bestie umană.

Și nu e de mirare; e în joc însăși existența individului prigonit, care nu cunoaște limite când e vorba să-și potolească stomacul.

Cei mai mulți dintre eliberații din pușcărie n'au familii, alții de și au avut, între timp au pierdut-o, printr-o societate neertătoare se scapă repede de aceste elemente rele.

Și foarte puțini sânt acei ce se reîntorc în sânul familiei lor. Restul și cei mai mulți au în schimb familia — ce le lipsește — buni prieteni și buni camarazi de fapte rele. Cu aceștia se aliază în lipsă de alt ajutor momentan și, fi-rește, de aci răul predomină, întinzându-se vertiginos asupra întregii societăți, periclitând buna ordine ce trebuie să domnească. Iar el — individul — abia eliberat din penitenciar, cade în recidivă.

Acțiunea marele rol al Societății de patronaj: să împiedece cangrena de a se întinde și a o extermina.

Păzește cu sfințenie ziua liberării, ia pe individ în primire, îngrijește de găzduirea lui momentană, de hrana necesară, îi procură serviciu în raport cu aptitudinile lui, face totul pentru a-l ajuta efectiv, dându-i posibilitatea de muncă cinstită și de îndreptare firească, readucându-l în mijlocul societății de unde a plecat, spălat de toate relele, desbrăcat de hainele tuturor răutăților și îmbrăcat cu haina pocăinții, a dreptății, a omului de bine.

Toți sântem supuși păcatului, toți greșim în fața Atotputernicului Dumnezeu. De aceea avem datorie de-a ajuta pe semenii noștri căzuți în prăpastia pierzării. Dragostea apropielii noastre să nu ne lipsească un moment.

Să-l prindem la timp și să-l salvăm. Odată cu civilizația s'a schimbat și regimul aspru și neîndurător al închisorilor. Sentimentul uman a pătruns adânc în inimile oamenilor de bine, cari au pus stavila prigoanei sălbatice, au moderat simțitor suferințele celor încătușați, căutând răul la origine. Astăzi întemnițaiții sânt puși în observații — în loc de chinuri — și prin mijloace tehnice li se identifică starea sufletească, apoi se procedează la tratarea radicală a sufletului bolnav sau viciat.

Un infractor e depus în penitenciar cu temeinice forme legale, i se dă dreptul de apărare, iar judecarea lui e făcută în cadrul legilor umane. Condamnat, i se pun la dispoziție o sumedenie de favoruri — bine înțeles dacă dă probe de îndreptare, — în afară de acestea, are posibilitatea de a învăța carte, de nu știe. Învăță și-o meserie, după alegere și aptitudini, însă obligator, cu scopul de a avea posibilitatea să trăiască cinstit când se va elibera.

În penitenciar conferințele sânt de rigoare, ele au caracterul moralizator. În acest scop li se pune la dispoziție o prea frumoasă revistă de moralizare, fondată și condusă de distinsul nostru sub-director general al penitenciarelor și institutelor de prevenție, domnul Simion Niculescu.

Păcatul însă roade în adânc și odată se vede ruina pe care a săvârșit-o. Când omul s'a trezit, răul e făcut, și apoi e prea năvălit ca să mai îndrepte singur. Metoda lui este alta, nu cea a lucrului cu Dumnezeu la temelie.

Aici vine însă însemnătatea lucrului prin Duhul lui Dumnezeu. Prin el, noi vedem păcatul, îl simțim ca o otrăvă, ne îngrozim de el și căpătăm îmboldul de a ne scutura de el. Aceasta este lucrarea Duhului în sufletul nostru. Ochiul ni se luminează ca să vedem prăpastia spre care ne mișcăm. În cea din urmă cuvântare a sa către apostolii săi, Mântuitorul le-a spus că Duhul Sfânt va vădi lumea de păcate și de judecată (Ioan 16, 8). Iată deci că, după cuvântul Mântuitorului, Duhul Sfânt va face pe oameni să vadă păcatul lor, Intru aceasta se cuprinde și ajutorul pe care-l avem dela El. Căci dacă omul vede cum păcatul turbură faptele și lucrările lui și cum ele sânt vătămăte prin acest păcat, înseamnă că el își vede neputința și înțelege că trebuie să caute ajutorul de sus, pentru a izbui. Aceasta o va săvârși prin puterile care-l scutură de păcat. Deci omul este atunci mai întreg, mai puțin risipit, fiindcă nu-și mai pierde puterile lui, și apoi se află cu el tăria aceea care-l ridică dintru neputință. El caută înălțimile, și altă înzdrăvenire are de acum înainte.

Preotul confesor al penitenciarului prin slujbe religioase pune tot sufletul, chemându-i neîncetat la pocăință și îndreptare, iar medicul curant cercetează de aproape stările bolnăvicioase ale fiecărui deținut, tratându-le cu interes.

Cum vedem statul face eforturi mari, ca zilele de reștriște ale deținuților din penitenciar să fie mijlocul eficace în îndreptarea lor pentru timpul când vor fi redați societății.

Nu tot așa se petrecea pe vremea tristelor amintiri ale închisorilor de altă dată.

Ele erau cu adevărat casele morții. Odată intrat aici, nu mai ieșea întreg nenorocitul care a avut tristul destin de-a păși pragul temniții de groază! Foarte rar câte unul din ei era scos afară, și atunci nu pentru supliment de interogator, anchetă ca astăzi, ci pentru supliciu, pentru chinuri îngrozitoare pe mașini de tortură năprasnică, în care adesea nenorociții istoviți își dădeau sufletul.

Temnițele nu erau ca penitenciarele de astăzi, în plină lumină, contortabile, igienice, — erau subterane, lipsite de lumină, pline de umezeală, dacă nu și de apă, neîncălzite, neaerizate.

Dacă toate s'au schimbat spre binele omenirii, aceasta evidențiază progresul de netăgăduit al civilizației.

Așa fiind, avem datorie de a face să înflorească Societatea de patronaj la penitenciarele unde funcționează. Să se înființeze necondiționat la celelalte, ca din ele și prin ele să se formeze o mare armată, care să lupte și să răpuie răul și mizeria ce predomină caracterele slabe și lipsite de voință și putere. Salvându-i pe ei, ne salvăm pe noi înșine.

Eduard Popovici

agronom, contabilul penitenciarului Sibiu.

Sanatorul dela Schitul Păltiniș

În munții Rășinarului, în mijlocul codrului de brad, la 1400 m. altitudine, la 30 Km. depărtare de Sibiu și 19 Km. depărtare de cel mai apropiat sat, se află acest sanator, departe de șgomotul satelor și orașelor și înconjurat de pace. În apropierea lui o bisericuță frumoasă din lemn, unde oaspeții se pot închina zilnic Mântuitorului. Dela sanator în toate părțile pornesc poteci îngrijite. Oaspeților le stau la dispoziție diferite distracții, ca tenis, popice, radio, pian etc. Baie de puțină și acid carbonic.

Natura prin pozițiile ei variate și pitorești își înalță sufletul, iar aerul curat, bogat în ozon, își întărește plămânii.

În zilele călduroase de vară e cel mai plăcut loc climateric din țară, având întocmiri cu totul confortabile. Distanța dela Sibiu la sanator se face cu cursa de automobil zilnic pe un drum bine îngrijit. Sezonul se începe la 1 Iunie.

Prospecte și informațiuni cereți dela Consiliul arhiepiscopiei ortodoxe române din Sibiu.

înșasi roada lor. Văd silințele lor rămânând sterpe, ba dând și roade otrăvite, când nu urmează căile lui Dumnezeu.

II

Dacă ei singuri ajung să vadă câtă pagubă este a zidi gospodăria țării fără a chema și pe Dumnezeu ca să zidească, dacă ei își dau seamă ce viitor negru ni se ridică înainte, când zidim sufletele numai pe temelie omenească, înseamnă că este locul acum să intre la zidire ceice din capul locului au lucrat întru numele Domnului și au crezut că la orice lucrare a lor trebuie să cheme Duhul lui Dumnezeu.

În înstrăinarea de Dumnezeu, pe care țara noastră și-a croit-o acuma, ea se găsește forște dezarmată de a nemeri un drum nou și a-și găsi calea către Dumnezeu.

Vede ruina la care a ajuns și nu știe cum s'o miște din loc. În adevăr, ea nici nu este pregătită să deschidă un drum nou. Va deschide alt drum, tot fără Dumnezeu.

Din fericire, Iubiților Frați, Biserica lui Dumnezeu este de față, iar în sânul Bisericii felurite tabere de lucru sufletească pentru a drege cecece alții au stricat.

Între alte tabere, în sânul Bisericii se află Oastea Domnului, care acum se dovedește cât este de prețioasă! Noroc că ea este de față, că se găsește în mijlocul sufletelor turburate. Ea a venit la timp, și-a dovedit puterea ei acum cu și mai multă

putere, cu și mai multă încordare trebuie să porcească la treabă, pentru a drege marea prăbușire a sufletelor.

Ea a luat mai de mult asupra sa această sarcină, a arătat „cum scoate din stricăciune viața” multor măcinați de puterile pământului. Este chemarea ei să se găsească în mijlocul văltoirii și să îndrepte.

Temeinicia ei va sta în aceea că nu sa va bizui pe puterile omenești, nici nu va socoti că face ceva dela dânsa. Ea știe că Domnul Hristos a trimes în lume pe Duhul lui Dumnezeu ca să îplinească toate. Noi, oamenii, avem chemarea de a ne sili spre acest Duh, de a cere ajutorul lui, și atunci casa zidită, adică toată lucrarea noastră, va fi alta, fiindcă Dumnezeu va fi celce zidește.

Înțelesul lucrării prin Duhul este acela că omul amestecă păcatul în toate lucrările lui. O pornește la treabă cu gând bun, dar atâtea se încurcă, se opresc în drum, printr-o omul își strecoară scăderile lui în atâtea lucrări de seamă pe care s'a însărcinat să le facă.

El însă nu se neliniștește de păcat. Aceasta nu-l turbură cu nimic, fiindcă el se închină azi la tot ce găsește în largul firii. Botează și păcatul cu numele de lucru firesc, că e firesc a se lăcomi, a se desfrâna, a se lenevi și deci, dinspre partea aceasta, nu se neliniștește.

Păcatul însă roade în adânc și odată se vede ruina pe care a săvârșit-o. Când omul s'a trezit, răul e făcut, și apoi e prea năvălit ca să mai îndrepte singur. Metoda lui este alta, nu cea a lucrului cu Dumnezeu la temelie.

Aici vine însă însemnătatea lucrului prin Duhul lui Dumnezeu. Prin el, noi vedem păcatul, îl simțim ca o otrăvă, ne îngrozim de el și căpătăm îmboldul de a ne scutura de el.

Într-o asemenea obștie de închinători, lucrarea Duhului lui Dumnezeu se va simți din plin. Luptători împotriva păcatului, ei nu se vor mai simți stingheriți de el și-și vor avea toate puterile lor nevătămate în slujba lui Dumnezeu.

Așa este omul care se bizuie numai pe el? De unde! el se sbate în pânjeniișul

III

Tocmai în aceasta se vede însemnătatea pe care Oastea Domnului o are pentru vremea de față. Ca așezământ al duhului, ea are în sine fapțurile omenești care în mijlocul lucrului lor, sânt mai întâi, incredințate despre păcatele lor. Omul știe și neîncetat își mărturisește cuvintele Proorocului David: *Păcatul meu înaintea mea este pururea*. Dându-și seamă cât de mult păcatul turbură toate lucrările omenești, cum el spurcă și abate spre rău cele mai de seamă gânduri și hotărâri ale omului, cum atâtea lucrări mari n'au putut merge înainte și s'au ruinat din pricina păcatului, cum atâtea alte însușiri bune ale omului rămân sterpe și neputincioase din pricina lui, — omul aleargă la Dumnezeu și caută ajutorul lui, în tot ce are de înfăptuit. Prin aceasta, el va rămânea cu puterile lui întregi, nu va mai simți turburarea păcatului, sămânța cea bună se va găsi pe pământ curat și, aflându-se în starea aceasta, „toate oricâte va face omul vor spori” (Psalmul 1).

Într-o asemenea obștie de închinători, lucrarea Duhului lui Dumnezeu se va simți din plin. Luptători împotriva păcatului, ei nu se vor mai simți stingheriți de el și-și vor avea toate puterile lor nevătămate în slujba lui Dumnezeu.

Așa este omul care se bizuie numai pe el? De unde! el se sbate în pânjeniișul

Visita ministrului Barthou în România

Țara noastră a sărbătorit, în zilele acestei săptămâni, cu rară însuflețire și legitimă mândrie pe dl Louis Barthou, ministrul de externe al Franței și una din cele mai ilustre personalități ale timpurilor din urmă.

Sosirea distinsului oaspe în mijlocul nostru însemnează întărirea și mai profundă a raporturilor de prietenie și înțelegere între cele două țări, România și sora ei mai mare, nobila și glorioasa Franța hotărâte și una, și alta să-și apere integritatea teritorială împotriva ori cărei revizuirii a drepturilor consacrate prin tratate și obținute prin jertfe uriașe.

Fie ca prietenia și înțelegerea, care leagă Franța de statele Micii Înțelegeri, să slujească tot mai mult cauza păcii dorite de toate popoarele!

Congresul preoților profesori de religie

La Sf. Mănăstire Dealu, în marea sală de festivități, a liceului militar «Nicolae Filipescu», s'a ținut în 19—21 Iunie 1934, primul congres al preoților profesori de religie sau catiheți.

Au participat la congres peste o sută de catiheți, din toată țara.

În ziua întâi, la ora 12, I. P. S. Patriarh Miron, asistat de păr. Ion Mihăilescu, decanul facultății de teologie, a deschis congresul cu o cuvântare, unde arată în rezumat cunoștințele pedagogice dobândite ca unul, care a slujit multă vreme în posturi de conducere când biserica noastră își avea școale proprii. Dacă astăzi statul își asumă dreptul de a se îngriji de învățământul și cultivarea cetățenilor, a făcut un mare bine, când a deschis bisericilor porțile școalelor sale primare și secundare pentru predarea învățământului religios în scopul unei educații superioare, ideale, în sensul sublimelor învățături și convingeri creștinești ale cetățenilor săi. Mijlocul e în mâna bisericii. Rămâne numai, ca clerul ei să activeze cu pricepere, cu zel și conștiinciozitate în îndeplinirea acestei patriotice misiuni.

Deschizând congresul I. P. S. Sa roagă pe P. C. Sa profesorul Mihăilescu să conducă lucrările ședințelor.

păcatelor lui. Atâtea mijloace, atâtea puteri ale lui el trebuie să le cheltuiască pentru mulțumirea păcatului. Căci dulce este omului lăfăirea întru păcatul lui.

Iată atunci pentru ce oamenii lumii acesteia, care nu au despre păcat gândirea pe care o are creștinul, nu pot fi îndreptătorii omenirii. Nu, pentrucă în tot lucrul lor, se amestecă păcatul, slujirea către poftele noastre, și atunci puterile noastre sunt slabe.

Așa este însă omul care-și vede păcatul lui? Dimpotrivă, acesta, știind că mântuirea de această nefericire a omului nu se poate dobândi tot prin om, alargă la Singurul care poate da omului scuturarea de păcat și suirea la înălțimile de unde nu mai poate fi în stăpânirea lui.

Abea oamenii aceștia, care stau acum în preajma lui Dumnezeu, care dela El își caută îndreptarea lor, pot da omenirii îndrumarea aceea prin care să nu mai fie bântuiți de relele care-i strivesc.

Deci numai oamenii duhului, numai ceice-și caută întărirea lor și călăuzirea lor dela Duhul lui Dumnezeu, pot da unei țări necăjite cărna aceea prin care ea să se scuture de întunecimile la care a ajuns.

Noi sântem martori că țara noastră a întrebuițat fel de fel de mijloace omenești pentru a-și croi un viitor ma bun. Au fost mijloacele obișnuite la care se duce mintea omului pământean.

Reprezentanții autorităților salută congresul, relevându-i importanța în deosebi în împrejurările morale și spirituale ale societății de azi.

Din partea I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae al Ardealului a salutat congresul păr. Gheorghe Maior, protopresbiter, insistând asupra însemnătății religiei în educația tineretului.

Probleme, fapte, comentarii

O mănăstire în Zarand. — Pe cât de bogat se prezintă trecutul Ardealului în mănăstiri ortodoxe, pe atât de sărac se înfățișează prezentul lui în astfel de sfinte așezări ale bisericii noastre.

Având în vedere și faptul acesta, mai mulți credincioși din părțile fostului Zarand au luat notă cu mare satisfacție sufletească de propunerea recentă a unui preot ardelean, astăzi în eparhia Aradului, când într'o foaie locală cere cu insistență transformarea bisericii din Tebea zărândeană în mănăstire.

În cimitirul acestei biserici se ridică vestitul gorun, sub care au ținut adunări oamenii lui Horia, Cloșca și Crișan, și sub care dorm somnul de vece mulți eroi ai neamului și ai bisericii noastre.

În toamna anului curent se vor comemora 150 de ani dela revoluția lui Horia, a cărui istorie o pregătește, din acest prilej, păr. Ioan Lupaș, profesor universitar. Se vor înălța în Zarand, tot atunci, zece troițe artistice lucrate. Va fi, credem timpul nimerit și pentru a schimba biserica amințită într'o sfântă mănăstire, unde credincioșii ținutului zărândean să-și plece genunchii, venind sub conducerea preoților, an de an, în pios pelerinaj și înălțând rugăciuni de sufletească premenire.

Setoși de tot ce e bun și folositor pentru ortodoxie, supunem dorința noastră binevoitoare aprecieri a forurilor chemate s'o deslege. — Mai mulți zărândeni membri în F. O. R.

Casa studenților. — Luni, în 25 Iunie, se pune peatra fundamentală a Casei studenților, înălțată în cartierul universității noi din București.

Solemnitatea va fi onorată de prezența Suveranului, marele ocrotitor al culturii românești.

Clădirea monumentală va fi construită cu fondul adunat prin lista de subscripție a vigosului ziar Universul, de sub direcția omului de inimă mare și

După o sută de ani de zile, ea poate vedea că nu a putut îndrepta nimic, că azi sufletele sânt mai dărăpănate decât altădată, mai de loc setoase de învățături luminate, de loc pofitoare de a trăi o viață înnoită. Știința de carte nu a prins rădăcini, cu toate mijloacele cheltuite pentru ea, cu toate îndemnul date în această privință. Dimpotrivă, obiceiurile rele au prins mai mult, omul este acum la sate și oraș mai rob și poftelelor ca înainte. Multele ucideri și sinucideri, multele învățături, multele ciocniri sângeroase, de fiecare zi, o dovedesc. Se face deplin dovada că mijloacele la care țara noastră s'a gândit, nu duc la capătul dorit, și atunci ea trebuie să se gândească la alte mijloace.

IV

Aceste mijloace, Iubiților Frați întru Domnul, sânt în mâinile noastre. Ele nu sânt ale noastre, ci ne sânt încredințate de Dumnezeu. Tot celce se împărtășește dela Duhul lui, tot celce e treaz asupra primejdiilor păcatului, tot celce, și decade, dar își pune plăcerea lui în săvârșirea lucrului lui Dumnezeu, este mult mai în stare decât altul să lucreze la buna îndrumare și luminarea fraților săi.

Din pricina aceasta, Oastea Domnului, cuprinzând o obște creștinească luminată a sfințelor învățături ale Bisericii înțelegătoare de primejdia păcatului, luptătoare

În ședința de după amiază a fost expusă chestiunea raportului religiei cu celelalte obiecte de învățământ, constându-se un raport de armonie ce există între religie și celelalte studii.

Programa învățământului religios în școalele secundare a fost desbătută pe larg. —

Asupra lucrărilor acestui congres vom avea prilej să revenim.

intelligență superioară, Stelian Popescu, care își servește țara cu dragoste și devotament în toate împrejurările.

De-ale sectelor zise religioase. «Deaproapele meu este cel de aceeaș lege cu mină», așa zic și așa lucrează sectanții, alături de jidovime.

Acest egoism și exclusivism îl aplică sectanții cu mult fanatism în viața lor practică.

Mila creștină, în sensul samarineanului, care constituie în învățătura Mântuitorului o parte însemnată, este abandonată de sectanți.

Instrăinarea lor de sentimentul național se poate observa la deosebite ocazii. Așa, bună oară, când se organizează serbări școlare pe sate, unde părinții tinerelor vlăstare vin să se bucure privindu-le, nu vom întâlni nici un sectar la toate aceste producții naționale și religioase ale copiilor noștri.

Trecuți prin sита cosmopolitismului, sectanții nu cunosc sărbătorile naționale ca 1 Decembrie, 10 Mai, Ziua Eroilor, 8 Iunie ș. a.

În Țara Bârsei sânt sate cu populația mixtă, alcătuită din români și sași — ei și reprezentanții lor prăznesc amintirea evenimentelor istorice, — sectanții însă stau demonstrativ la o parte — și, prin urmare, arată că sânt cu totul străini în ogrorul națiunii noastre și dăunători intereselor obștești naționale.

Cine apără și ocrotește la noi sectele? Ele sânt în deosebi și rezultatul dărniciilor masonice.

Ținând seamă de problema culturizării satelor, e momentul ca libertatea acordată unora dintre sectele zise religioase să se retragă. Altfel, problemele ce privesc viitorul nației, întâmpină greutăți ce ni le croim noi înșine.

Pr. Ioan Lasca

ca acest vrăjmaș să nu prindă rădăcini în sufletul lor, — este tabăra trebuincioasă vremii de acum, de a da oamenilor implecții în păcat altă zăre despre viață, alte plăceri de gustat, alte năzuințe de împlinit.

Se află țara în necazuri? Își vede dorurile ei zădărnice? Înțelege că zidirea numai cu mijloace omenești nu duce la ținta dorită? Să fim noi cu mijloacele noastre, care sânt mijloacele Domnului. Să fim noi acei prin care țara poate vedea că numai pe căile creștinești ea poate ajunge la limanul pe care l-a dorit, dar nu l-a ajuns. Să vadă ea, prin viața noastră, prin felul lucrării noastre, că greșala ei a fost numai aceea că a crezut să poată clădi cetate a sufletelor, despărțindu-se de Dumnezeu.

Este clipa de a spune acestor oameni: De nu va zidi Domnul casa, în deșert se ostenesc ceice zidesc. După încercările prin care trecem acum, este clipa sufletească de a înțelege mai ușor o învățătură oarecare.

Țara are nevoie de o întărire, de o mai vie pășire a lucrării noastre creștinești. Pentru norocul ei, Oastea Domnului este de față. Într'însa lucrează puterile Duhului lui Dumnezeu, pentrucă mai cu seamă în sânul ei omul este mai cunoscător al păcatului lui și mai veghetor să nu cadă în lanțurile lui. Mai cu seamă în sânul ei, plă-

Meditație

Daruri bogate

Evanghelia dela Luca ne face, în capitolul 14, versul 17, o stăruitoare chemare prin cuvintele: „Veniți, căci totul este pregătit”.

Pentru preoți este o mare învrednicire de-a fi slujitori ai lui Dumnezeu; această sfântă chemare a lor se face și mai bună atunci când ne gândim la vестea cea bună pe care sânt chemați a o răspândi.

Ce este predica preoților din fața miilor de altare decât o îndeplinire și o lămurire mai de-aproape a cuvintelor de mai sus: „Veniți, căci totul este gata”.

Dumnezeu Tatăl, prin Isus Fiul Său, ne-a primit la masa sfântă a harului Său; iar Mântuitorul Hristos, prin limbile de foc ale Duhului celui sfânt, trimis în ziua Cincizecimii, întemeind Biserica, prin tainele ei ni-a întins pentru vecie o masă bogată, duhovnicească și de viață de veci izvorătoare.

La această masă cerească de care și duhurile fără de materie ale îngerilor s'ar împărtăși, ne cheamă necontenit prin glasul preoților, trimiși săi.

Să cercetăm puțin ce se află pe masa duhovnicească, la care sântem invitați? Dacă omul de rând, atunci când îi vin oaspeți, pune pe masă mâncări și fructe alese, cu atât mai vărtos pe masa, întinsă cu dărnicie dumnezească de Hristos, afla-se-vor duhovnicești bucate în stare de-a întări sufletul flămând și slab, de a-l hrăni și adăpa, nu numai pentru viața de acum, ci pentru cea veșnică.

Dacă am lua după nume aceste bucate, ele s'ar numi așa: *Adevărul*, curat și dumnezeesc; *iertarea păcatelor* și plină de bucurie, a tuturor creștinilor noastre; *pacea lui Isus*, pe care lumea nu o poate da; *liniștea sfântă a sufletului*; *bucurie de totdeauna* întru Domnul; *putere*, care în slăbiciunile noastre ne întărește; *lumină în umbra morții*, *dreptatea*, care ne face slobozi, *slobozenia* copiilor lui Dumnezeu, *credința*, *nădejdea*, *dragostea*, *viața*, *fericirea* și în fine *mângăierea duhului*, care toate neajunsurile noastre le plinește. Iată masa lui Isus, masa Cincizecimii, masa Bisericii, bunătățile la care glasul preoților cu stăruință cheamă pe credincioși.

Această masă ni se imbie acum prin credință, iar după pribegia acestui pământ, față către frață.

Grija creștinului rămâne una singură, aceea de-a flămânzi și-a însetoșa, de-a se dori după această hrană, de a veni cu credință și cu dragoste și a se împărtăși din belșugul acestui dar, de

cerile cele mai mari, cele mai căutate, cele mai gustate sânt acelea ale rugăciunii, ale cântării sfinte, ale ascultării graiului creștinesc, ale cetirii cărților sfinte, ale gustării sfințelor slujbe, ale vecinătății necetate cu Dumnezeu.

Când aceste puteri sânt de față, când ele scot din stricăciune până și pe cel din urmă om, când ele îi dau dovada că de mult omul este altul prin puterea Duhului care suflă nevăzut, — este de înțeles ca țara să mai caute alte mijloace?

Nu. Dar pentru aceasta ea are și ea nevoie să le vadă cât mai viu, cât mai înflăcărate cât mai covârșitoare. Cu aceasta, toată tabăra lucrului creștinesc, al Oștii noastre, și al tuturor altor oști creștinești, este datorică către țară. Anume trebuie să arate cât mai viu, cât mai izbitor că mijloacele creștinești sânt singurele, cele nebiruite, pentrucă sânt acele când însuși Dumnezeu lucrează în mijlocul neputinței noastre și răzbește uneltirile păcatului.

Să fim fericți că din nou ne aflăm la un lucru ca acesta, să fim fericți că Dumnezeu ne-a învrednicit să dăm din nou țării privescerea lucrului creștinesc, să ridicăm brațele noastre rugătoare, pentruca secerișul nostru să fie an cu an tot mai bogat și țara să aibă în el privescerea covârșitoare că ea nu se poate mântui de durerile ei și nu-și poate ajunge izbăvirea ei, decât numai prin puterea lui Dumnezeu. Amin. Arhimandritul Scriban.

